

Պարականոն Գրություններ

Արթուր Անդրանիկեան, *Այլընժանց*, Երեւան, հրատ. Զուարթնոց, 1993,
Տարածամ, Երեւան, Սփիւնֆ, 1995,
Մերկասառոյց, Պէյրուք, Սիփան հրատ., 1996,
Շողէջ, Երեւան, Վան Արեան հրատ., 1998:

Հինգ գիրք ունի Արթուր Անդրանիկեան: Յիուածները՝ մեր տեսածներն են: Կ'ուզեմք հոս միայն երեւոյթը նշել: Քննութիւնը, դիպուկ խօսքը, ընթերցումը, կու գան աւելի ուշ, տարբեր վայրի ու պայմաններու մէջ: Կ'ուզեմք միայն նշել տարբերութիւնը այս բանաստեղծին: Հայաստանեան արտադրութեան մէջ բացառիկ տեղ մը կը գրաւէ ան, միակը՝ հոն իր տեսակին մէջ, որովհետեւ չի հետեւիր անոր աւանդութեան: Զի խաղար ոտանաւորին խաղերը, չ'օգտագործեր երբեք ժողովրդականն ու ժարգոնայինը: Կը պատկանի մթաւոյ բանաստեղծներու հարուստ աւանդութեան մը: Նման է երբեմն՝ ֆրանսական բանաստեղծութեան որոշ տեսակի մը, ըսեմք՝ Ռընէ Շարեան: Ինչպէս բոլոր մթաւոյ բանաստեղծներու պարագային, իր տողերը յարակարծօրէն՝ ողողուած են լոյսով, գոնէ վերջին երեք հատորներուն մէջ: Ակնախօիդ ընելու չափ ուժով լոյսով: Բնանիւք չունի: Առաջին ակնարկով՝ չունի ո՛չ մէկ աղերս այժմէութեան հետ, կ'ուզեմ ըսել՝ երկրի կամ աշխարհի այժմէութեան հետ (չեմ ուզեր ըսել անշուշտ՝ բանաստեղծութեան, ընդհակառակը), այն մէկուն հետ՝ որ կը դառնայ առօրեայ, կը դառնայ աշխարհահայեացք, կը դառնայ գաղափար, կը նշայ թերթերէն ու հեռատեսիլէն, հրապարակներէն ու քառուղիներէն աշխարհի:

Ամենատարրական երեւոյթներուն հետ տեսական լեզու գտած ըլլալու, կապ մը հաստատած ըլլալու տպաւորութիւն մը կը ձգէ: Զ'ըսեր օրէնքը, երբեք, իր գրութեան, իր գրելուն: Շարքերը թուարկուած են, թուականներով: Ամէն օր գրուած, օրինակ՝ արթննալուն պէս: Գրելու յամառութեամբ մը, կուրութեամբ մը, երբեմն՝ ապշեցուցիչ: Առանց ձգելու որ օրուան գաղափարները կազմուին մտքին մէջ: Ուրեմն գաղափարներէ, նոյնիսկ՝ պատկերներէ առաջ հոսող բանաստեղծութիւն մը: Սիրահարութիւն մը բառերուն հանդէպ: Պայմանաւ որ հնչեն: Կեանքը, նայուածքը, ներքին հոսանքները ուրիշ բանով չեն շինուած ի

լոյսին, նայուածքին, արեւուն օգնականութիւնը փորձին-գրութեան մէջ: Հոս փորձ ու գրութիւն անգատորոշելի են: Գրութեամբ է, որ կը կատարուի անարեւ, հետեւաբար՝ անարուեստ, փորձը մերձեցումին:

Թէ որքանո՞վ ուզուած ու տիրապետուած է հոս այդ ծրագիրը, այդ մէկը՝ ուրիշ հարց է: Պէտք ունի՞ տիրապետուած ըլլալու, պիտի ըսուի: Որոշ չափով՝ այո՛: Եթէ ոչ, շատ դիւրութեամբ կ'իյնանք ետ ոտմանքիկ երօթիքայի սահմաններէն ներս, կամ արուեստով պահեր պատկերագրելու անուշիկ ծրագիրին մէջ, ինչ որ պէտք է խոստովանիլ՝ ամենէն քիչ հետաքրքրականն է, եւ ինչ որ ամէն պարագայի՝ իր դէմ պիտի հրաւիրէր Ժորժ Պաթայեան պատկերաբան մոլուցքը, ուղղուած “բանաստեղծութեան” դէմ, ընդհանրապէս: “Ատելութիւնը բանաստեղծութեան”: Այսինքն նաեւ՝ բանաստեղծութիւնը իրրեւ ատելութիւն: